

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz

na posiedzeniu w dniu 20 grudnia 2023 r. w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w kwestii wniosku X. Y.- sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, z dnia 8 grudnia 2023 r., w przedmiocie wyłączenia SSN Marka Siwka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZI 26/23, dotyczącej rozpoznania wniosku Prokuratora Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w B. z dnia 31 marca 2023 r. o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. – sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. a contrario w zw. z art. 10 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym i art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych

postanowił:

nie uwzględnić wniosku X. Y. - sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku o wyłączenie SSN Marka Siwka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZI 26/23.

UZASADNIENIE

W dniu 8 grudnia 2023 r. do Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego wpłynął wniosek X. Y. - sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku o wyłączenie, na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k., SSN Marka Siwka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZI 26/23, dotyczącej rozpoznania wniosku Prokuratora Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w B. z dnia 31 marca 2023 r. o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. – sędziego Sądu Najwyższego w

stanie spoczyńku. W uzasadnieniu tego wniosku X. Y. – sędzia Sądu Najwyższego w stanie spoczyńku podał, że w jego ocenie w sprawie o sygn. akt I ZI 26/23, występują okoliczności, które wywołują uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności SSN Marka Siwka. Ww. powołał się na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2019 r., sygn. akt III KO 154/18 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2023 r., sygn. akt I ZO 81/23, w którym wskazano, że za sąd w rozumieniu art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności – dalej powoływana jako ETPC, może być uznany tylko organ wykonujący władzę sądenia, to znaczy organ, który rozstrzyga sprawy przekazane do jego kompetencji respektując zasadę państwa prawa i po przeprowadzeniu postępowania w sposób przewidziany prawem. Zdaniem X. Y. – sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczyńku warunku tego nie spełni sąd, którego członkiem będzie SSN Marek Siwek, który został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Okoliczności te prowadziłyby, gdyby SSN Marek Siwek zasiadał w składzie rozstrzygającym sprawę o sygn. akt I ZI 26/23, do naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy przez bezstronny i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 ETPC (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), ale także do przyjęcia, że Sąd Najwyższy orzekający w składzie z udziałem SSN Marka Siwka byłby sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu Najwyższego wniosek o wyłączenie SSN Marka Siwka od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZI 26/23 nie zasługuje na uwzględnienie.

Zaprezentowana we wniosku argumentacja nie wskazuje bowiem na okoliczności tego rodzaju, które mogłyby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności SSN Marka Siwka, tym samym nie spełnia wymogu wskazanego w art. 41 § 1 k.p.k.

Podkreślić należy, iż owa uzasadniona wątpliwość, nie może stanowić jedynie subiektywnego przekonania określonej osoby, lecz winna być konkretna,

realna, obiektywna i poddająca się zewnętrznej weryfikacji (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2012 r., sygn. akt III KK 214/11, OSNKW 2012, z. 4, poz. 4). Wymóg bezstronności sędziego należy rozumieć zarówno w aspekcie „braku przejawów subiektywnej stronniczości sędziego lub jego osobistych uprzedzeń”, jak i „konieczności obiektywnej bezstronności sądu, który winien dawać wystarczające gwarancje, by wykluczyć wszelkie uprawnione wątpliwości w tej mierze” (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2018 r., sygn. akt III KK 244/17, LEX nr 2433068). Za podstawę do wyłączenia sędziego uznaje się przy tym każdą uprawdopodobnioną okoliczność mogącą wywołać tę wątpliwość, tj. zarówno wynikającą ze sfery życia prywatnego, czy ze sfery urzędowej, jak również trwałe powiązania sędziego ze stroną albo jej pełnomocnikiem typu przyjaźń, wrogość, zbieżność lub rozbieżność interesów, przy czym „sporadyczne kontakty na linii stricte zawodowej nie powodują konieczności wyłączenia sędziego” (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2015 r., sygn. akt III KK 351/14, LEX nr 1665591).

Powyższe oznacza, że okoliczności uzasadniające wyłączenie sędziego od udziału w rozpoznaniu sprawy muszą istnieć obiektywnie i muszą być poważne, a rodzące się na ich tle wątpliwości co do bezstronności muszą być uzasadnione, czyli poparte racjonalnymi, sprawdzonymi i dowiedzionymi argumentami. Należy też przyjąć, że sędzia ulega wyłączeniu, również w sytuacji, gdy orzekanie przez niego w danej sprawie mogłoby prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC i uznania, że taki skład orzekający w ogóle nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2023 r., sygn. akt III KK 338/22, LEX nr 3563300). Taka sytuacja w realiach niniejszej sprawy jednak nie zachodzi, a okoliczności podane przez X. Y. – sędziego Sądu Najwyższego w stanie spoczynku, nie zostały w żaden sposób uprawdopodobnione, gdyż ograniczył się on jedynie do generalnego stwierdzenia, że sędziowie powołani przez Prezydenta RP, po zaopiniowaniu przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie ukształtowanym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, nie spełniają wymogów niezależności i bezstronności, nie przytoczył natomiast żadnych konkretnych okoliczności odnoszących się do SSN Marka Siwka, których

ewentualne wystąpienie, w niepowtarzalnych realach niniejszej sprawy, pozwalałoby przyjąć, istnienie uzasadnionych wątpliwości co do jego bezstronności w sprawie o sygn. akt I ZI 26/23.

Mając powyższe na uwadze rozstrzygnięto jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]